

โครงการ/กิจกรรมหลักของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โครงการ : ยกระดับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนาสู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Creative LANNA Forward)

กิจกรรมหลักที่ ๔ : พัฒนาศักยภาพนักสร้างสรรค์และธุรกิจดิจิทัลคอนเทนต์ในกลุ่มคาแรคเตอร์ (Biz Level Up from Creator to Character)

วงเงิน : ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านหกแสนบาทถ้วน)

กิจกรรมหลักที่ ๖ : พัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bamboo to BCG Model)

วงเงิน : ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน)

ยุทธศาสตร์ชาติ : การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนแม่บทฯ : เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ : การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้วยการส่งออกสินค้าและบริการนอกพื้นที่

แผนงาน : พัฒนาสารสกัดมูลค่าสูง (Active Ingredients) สำหรับการผลิตเครื่องสำอางมูลค่าสูง (Cosmetic Valley) และอาหารแห่งอนาคต (Future Food & Super Food) ภายใต้การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (High-Tech NEC)

หน่วยดำเนินการ : ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑ ได้รับงบประมาณ : ๔,๖๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้รับผิดชอบ : นายสุรพล ปลื้มใจ ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑

สถานที่ติดต่อ : ๑๕๘ ถนนทุ่งโฮเต็ล ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐

หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๕๓-๒๔๕๓๖๑-๒

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจใหม่ (New Growth Poles) โดยใช้ประโยชน์จากศักยภาพและภูมิสังคมเฉพาะพื้นที่ สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่หลักในการกระจายความเจริญสู่พื้นที่โดยรอบ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจในประเทศและในระดับสากล อันจะมีส่วนช่วยลดความเหลื่อมล้ำยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในปี ๒๕๖๕ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) ได้เห็นชอบการประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษทั้ง ๔ ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง-ตะวันตก และภาคใต้) สำหรับภาคเหนือได้กำหนดให้พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และเชียงราย เป็นระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor : NEC - Creative LANNA) เพื่อยกระดับให้เป็นพื้นที่ลงทุนด้านการพัฒนาให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลักของประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งมีความเหมาะสมทางด้านศักยภาพเชิงพื้นที่และปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ สังคม และวัฒนธรรม เนื่องจากมีข้อได้เปรียบในแง่ทำเลที่ตั้งที่สามารถเชื่อมโยงสู่ประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง มีอารยธรรมล้านนาที่โดดเด่น มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์ รวมถึงมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวโดยมีจุดแข็งอยู่ที่ทุนทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ สามารถส่งเสริมให้เป็นพื้นที่แหล่งอารยธรรมสำคัญที่จะเสริมสร้างทุนทางวัฒนธรรมให้มีความเข้มแข็ง (Asset Building) เพื่อเป็นกลุ่มพื้นที่ของศิลปวัฒนธรรมที่มีคุณค่าอย่างยั่งยืน และสามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๕ ที่มุ่งขับเคลื่อน ๓ ประเด็นหลักในพื้นที่ ได้แก่ (๑) การพัฒนา велเนสในมิติเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนา (คลัสเตอร์เวลเนส คลัสเตอร์ความงามและแฟชั่น) (๒) การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ล้านนา (คลัสเตอร์ด้านศิลปะและหัตถกรรม คลัสเตอร์อุตสาหกรรมสื่อและความบันเทิง คลัสเตอร์ บริการดิจิทัล) และ (๓) การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ล้านนา (คลัสเตอร์การท่องเที่ยว) ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่มุ่งสร้างระบบนิเวศการสร้างสรรค (Creative Ecosystem) ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมการลงทุน พัฒนาสินค้าและบริการสร้างสรรค์ควบคู่กับสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ ส่งเสริมการตลาด สร้างตราสินค้า และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สมรรถนะสูงเพื่อสนับสนุน NEC ไปสู่การขับเคลื่อนที่ใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าราระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือจะเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในหลายด้าน รวมถึงมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคและมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวประชากรสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคเหนือ หากแต่เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างเศรษฐกิจแล้ว พบว่า ภาคการท่องเที่ยวและบริการยังคงเป็นฐานรายได้หลัก ส่วนภาคอุตสาหกรรมยังมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ค่อนข้างน้อย อีกทั้งจาก แผนแม่บทข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ทั้งเกษตรอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และอุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพ จึงเป็นความท้าทายในการขยายฐานรายได้ของภาคอุตสาหกรรมให้มีสัดส่วนมากขึ้นเพื่อเพิ่มบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ ดังนั้น การสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ถือเป็นทางออกที่จะช่วยให้สามารถก้าวข้ามข้อจำกัดเหล่านี้ได้ เนื่องจากผู้บริโภคในปัจจุบันมีความต้องการที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนเรื่องราว (Story) ภาพลักษณ์ (Image) และคุณค่า (Value) เฉพาะตัวที่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ มิใช่เพียงผลิตภัณฑ์ที่มีจำหน่ายทั่วไปตามท้องตลาดอย่างที่ผ่านมา รวมถึงการใส่ใจดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน (Preventive Care) ตามกระแสรักสุขภาพที่มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพตั้งแต่ก่อนเจ็บป่วยเพื่อเป็นการป้องกันและชะลอการเกิดโรค นอกจากนี้ ยังควรให้ความสำคัญกับการยกระดับผู้ประกอบการและบุคลากรภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มต่างๆ ให้มีศักยภาพสูงขึ้น เพื่อให้สามารถนำทุนทางสังคมและทรัพยากรมาสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางดังกล่าวได้อีกด้วย

ความเร่งด่วน (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน)

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑ เล็งเห็นศักยภาพและโอกาสของ ๓ จังหวัด (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง) ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ รวมถึงข้อจำกัดและประเด็นท้าทายดังกล่าว จึงได้จัดทำ “โครงการยกระดับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนาสู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ” (Creative LANNA Forward) โดยวางกรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพรองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor : NEC - Creative LANNA) ใน ๓ มิติ ประกอบด้วย “มิติที่ ๑ การพัฒนาเวลเนสในมิติเศรษฐกิจสร้างสรรค์ล้านนา (LANNA Wellness)” มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรในพื้นที่สูงผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงและดีต่อสุขภาพ ทั้งในกลุ่มอาหาร (Food) ได้แก่ โปรตีนทางเลือก (Alternative Protein) และกลุ่มเกษตรแปรรูป (Non-Food) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร (Herbal Product) ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม (Health & Beauty) ขณะที่ “มิติที่ ๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ล้านนา (LANNA Creative Industry)” มุ่งเน้นการพัฒนา